

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- ontwerp van decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellere in het kader van een proefproject
- Tweede principiële goedkeuring

Met het ontwerp van decreet wordt een proefproject opgezet waarbinnen het mogelijk is om (bepaalde) herkeuringen te laten uitvoeren door erkende keurders bij erkende herstellere in plaats van bij een keuringsinstelling.

Er wordt voorzien in een proefproject met een duurtijd van 5 jaar, met de mogelijkheid om met 5 jaar te verlengen bij een positieve evaluatie.

Het ontwerp van decreet voorziet de nodige rechtsgronden voor het proefproject en de bijhorende gegevensverwerking. Het regelt alle noodzakelijke aspecten en geeft delegaties aan de Vlaamse Regering om het proefproject verder vorm te geven door voor diverse aspecten de nadere modaliteiten te bepalen.

Zo zal de Vlaamse Regering in een verder uitvoeringsbesluit beslissen over welke herkeuringen binnen het proefproject mogelijk zijn, de erkenningsvoorwaarden voor de erkende herstellere en keurders uitwerken, bepalingen van toezicht en handhaving opnemen, regels en beoordelingscriteria voor de evaluatie en verlenging van het proefproject vastleggen ...

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Dit decreet heeft binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken betrekking op het beleidsveld "weginfrastructuur en wegenbeleid".

Het valt binnen de bevoegdheid die de gewesten hebben inzake het verkeersveiligheidsbeleid, krachtens artikel 6, §1, XII, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der

instellingen, voor *“het toezicht op de naleving van de technische federale voorschriften voor voertuigen met het oog op hun inverkeerstelling en de technische keuring van voertuigen die op de weg rijden in toepassing van de federale normen, met dien verstande dat de natuurlijke en rechtspersonen gevestigd in een gewest vrij zijn om hun voertuig te laten controleren in een centrum voor technische keuring dat in een ander gewest is gelegen”*.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1. Eerste principiële goedkeuring

De Vlaamse Regering verleende op 14 juli 2023 haar eerste principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellere in het kader van een proefproject (VR 2023 1407 DOC.1067/1TER, VR 2023 1407 DOC.1067/2, VR 2023 1407 DOC.1067/3, VR 2023 1407 DOC.1067/7, VR 2023 1407 DOC.1067/8).

2. Advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA)

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken vroeg de MORA op 17 juli 2023 om advies over het voorontwerp van decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellere in het kader van een proefproject.

De MORA verleende zijn advies op 22 september 2023.

De MORA beschouwt het voorgestelde proefproject als een positieve aanvulling op het werk van de bestaande keuringsinstellingen, maar formuleert wel een aantal aanbevelingen.

Zo vraagt de MORA om ambitieuzer te zijn wat de termijn en de reikwijdte van het proefproject betreft.

In concreto adviseert de MORA om de mogelijkheid te voorzien om na de eerste 5 jaar de herkeuringen uit het proefproject om te zetten in vaste regelgeving voor die herkeuringen die in het toekomstige ontwerpbesluit opgenomen zullen worden.

Het huidige ontwerp van decreet sluit deze mogelijkheid echter niet uit. Indien tijdens de eerste periode van 5 jaar reeds blijkt dat het proefproject zijn meerwaarde heeft bewezen, kan worden beslist om het proefproject niet te verlengen maar het daarentegen onmiddellijk om te zetten in vaste regelgeving.

Ook wordt geadviseerd om de juridische mogelijkheid te voorzien om het proefproject bij een positieve evaluatie uit te breiden naar een grotere groep van herkeuringen.

De groep van herkeuringen die initieel in aanmerking komen voor het proefproject wordt opgenomen in het toekomstige ontwerpbesluit. Deze groep van herkeuringen zal aangepast kunnen worden via een nieuw ontwerpbesluit, mocht dit nodig geacht worden. De tekst van het huidige ontwerp van decreet staat dit reeds toe.

Er wordt ook geadviseerd om ruimte te maken in het proefproject voor bijkomende keuringen. Op dit moment is het enkel de bedoeling om herkeuringen op te nemen in het proefproject. Bijkomende, andere soorten keuringen zijn momenteel niet aan de orde.

Vervolgens adviseert de MORA om een continue en dynamische evaluatie en bijsturing van het proefproject mogelijk te maken.

Het is effectief de bedoeling om tijdens de loop van het proefproject een continue monitoring uit te voeren. Indien er op basis van deze monitoring een bijsturing nodig geacht wordt, kan dit ook gerealiseerd worden binnen het kader van het decreet. Uiteraard is het ook de bedoeling om het resultaat van deze evaluatie te gebruiken bij de beslissing om het proefproject al dan niet te verlengen. In elk geval zal de verlenging of niet-verlenging gemotiveerd worden en zal deze monitoring daartoe bijdragen.

Daarnaast acht de MORA dat om te slagen, het proefproject gepaard moet gaan met adequate controle. Zo is volgens de MORA een voldoende groot inspectieteam de minimale voorwaarde.

Dit advies wordt ook zeker meegenomen. Het is een feit dat een voldoende groot inspectieteam bijdraagt aan het minimaliseren van het risico op misbruik. Het is dan ook de ambitie van het departement om het inspectieteam op korte termijn uit te breiden.

In artikel 19 van het decreet zijn ook de maatregelen opgenomen die doorgevoerd kunnen worden wanneer een hersteller of keurder zich niet aan de voorwaarden houdt. Deze maatregelen zullen ook helpen om misbruik en belangenvermenging tegen te gaan.

Het moet ook mogelijk zijn voor de klant om meldingen of klachten in te dienen bij het departement (vb. via het bestaande contactpunt van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken), zodat hij of zij kan geholpen worden. Deze informatie kan ook aangewend worden in het kader van de controle en het toezicht (bv. om bepaalde inspecties te organiseren bij erkende herstellende of keurders).

De MORA vindt het een gemiste kans dat het ontwerp decreet niet meer gedetailleerd is uitgewerkt en vraagt ook om betrokken te worden bij het uitvoeringsbesluit. De MORA zal om advies gevraagd worden over het uitvoeringsbesluit na de eerste principiële goedkeuring er van.

De MORA formuleert ook een aantal aanbevelingen voor het uitvoeringsbesluit. Deze aanbevelingen worden meegenomen en bekeken bij de uitwerking van en de toelichting bij dit uitvoeringsbesluit.

Tenslotte vraagt de MORA ook om, los van het ontwerp van decreet, de bestaande keuringen bij de erkende keuringsinstellingen verder te optimaliseren.

Er zijn momenteel verschillende initiatieven lopende om de bestaande keuringen bij de erkende keuringsondernemingen te optimaliseren.

Om bovenvermelde redenen wordt het niet nodig geacht de tekst van het ontwerp van decreet aan te passen op basis van het advies van de MORA.

3. Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA)

De GBA heeft op de zitting van 8 september 2023 beslist om voor het voorgelegde ontwerp te verwijzen naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten. Per mail werd op 15 september 2023 hier kennis van genomen.

Het standaardadvies wijst op de belangrijkste eisen waaraan elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt, moet voldoen. Aan dit standaardadvies werd navolging gegeven door een toevoeging in de artikelsgewijze bespreking van artikel 23 in de Memorie van toelichting en door de toepassing van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie.

4. Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC)

De Vlaamse Toezichtcommissie heeft op 12 september 2023 advies verleend over voorliggend ontwerp van decreet.

De Vlaamse Toezichtcommissie is van oordeel dat er voldoende waarborgen geboden kunnen worden wat betreft de bescherming van persoonsgegevens, op voorwaarde dat een aantal elementen bijkomend worden geïmplementeerd.

- a) De rechtvaardigingsgrond opnemen in het ontwerp, minstens in de memorie

Dit werd conform het advies toegevoegd aan de artikelsgewijze bespreking van de memorie.

- b) De verwerkingsverantwoordelijken aanpassen in het ontwerp

De tekst van het decreet werd conform het advies aangepast. Enkel het departement is verwerkingsverantwoordelijke.

- c) De nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens:

In haar advies geeft de VTC de aanbeveling om bepalingen in het ontwerp op te nemen met betrekking tot de juistheid van de te verwerken gegevens.

Ingevolge artikel III.70, §1, 1°, van het Bestuursdecreet worden de persoonsgegevens verwerkt overeenkomstig de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, wat ook inhoudt dat de persoonsgegevens verwerkt worden overeenkomstig artikel 5, lid 1, d), van de AVG.

Deze verplichting is reeds duidelijk opgenomen in de artikelen van de AVG en het Bestuursdecreet en het is daarom niet aangewezen om dit nogmaals op te nemen in het ontwerp van besluit.

- d) De transparantiemaatregelen uitwerken:

De verwerkingsverantwoordelijke zal overeenkomstig de bepalingen van artikel 12 e.v. van de AVG de betreffende informatie via privacyverklaring en informatieclausules aan de betrokkene bezorgen. Deze verplichting is reeds duidelijk opgenomen in de artikelen van de AVG en het is daarom niet aangewezen om dit nogmaals op te nemen in het ontwerp.

Regelgeving is daarenboven niet het meest geschikte middel om op begrijpbare, transparante en duidelijke wijze de betrokkene op de hoogte te brengen van zijn rechten.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Dit ontwerp van decreet beoogt een rechtsgrond te creëren voor een proefproject waarbij de herkeuringen die noodzakelijk zijn na een periodieke of niet-periodieke keuring van een voertuig ook plaats kunnen vinden bij een erkende hersteller mits ze uitgevoerd worden door een erkende keurder.

Herkeuringen na een keuring voor verkoop (tweedehandskeuring) of bij een eerste keuring voor bedrijfsvoertuigen zullen expliciet niet meegenomen worden in de scope van het proefproject. In het

uitvoeringsbesluit zullen de concrete modaliteiten voor de herkeuring door erkende keurders bij erkende herstellende vastgelegd worden. Het voorliggende ontwerp van decreet bepaalt het kader.

2. Met de 6de staatshervorming werden de gewesten bevoegd voor *“de technische keuring van voertuigen die op de weg rijden in toepassing van de federale normen, met dien verstande dat de natuurlijke en rechtspersonen gevestigd in een gewest vrij zijn om hun voertuig te laten controleren in een centrum voor technische keuring dat in een ander gewest is gelegen”* (art. 25 van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming).

De bestaande regelgeving omtrent de technische keuring is voor het overgrote deel nog vervat in een voor de 6de staatshervorming tot stand gebracht (en sindsdien deels aangepast) regelgevend kader in omzetting van het Europees kader.

Binnen dit kader zijn 6 instellingen erkend voor het uitvoeren van alle controles van technische keuring (volledige keuringen en gedeeltelijke keuringen waaronder de “herkeuringen”).

3. Bij vaststelling van bepaalde gebreken wordt een keuringsbewijs met beperkte geldigheid uitgereikt en is een “herkeuring” aan de orde. Conform de bestaande regelgeving dient dergelijke herkeuring te gebeuren in hetzelfde keuringsstation of controlecentrum als waar de volledige keuring heeft plaats gevonden.

Met dit ontwerp van decreet wordt – onder de vorm van een proefproject – de mogelijkheid voorzien om herkeuringen ook bij erkende herstellende in plaats van bij de erkende instellingen van technische keuring en door erkende keurders in plaats van door de personeelsleden-controleur van de erkende instellingen van technische keuring te laten plaatsvinden.

4. Hiermee wordt, zonder over te gaan tot een volledige herziening van het reglementair kader en de organisatie van de technische keuring, getracht mee een antwoord te bieden op het capaciteitsprobleem dat zich momenteel stelt binnen de keuring.

We kiezen er voor om dit initiatief onder vorm van een proefproject op te starten om zo inzicht te krijgen in de interesse, haalbaarheid en mogelijkheden van de sector van herstellende.

De evaluatie van dit proefproject en de ervaringen die hieruit voortvloeien zullen samen met de lopende benchmark (die afgerond zal worden tegen de zomer van 2023) de nodige input geven voor mogelijke scenario's voor een toekomstige grondige hervorming en mogelijk (verdere) liberalisering van de technische keuring.

5. Door verschillende factoren (stijgende tendens aantal keuringen, personeelsuitval en – tekorten, een te beperkte capaciteit ...) die elkaar versterken, is er sinds enige tijd binnen de technische keuring een toenemend spanningsveld tussen vraag en aanbod, zowel voor klanten die zich op afspraak aanbieden als voor klanten die zich vrij aanbieden. Dit leidt tot oplopende wachttijden en de bijhorende verzuchtingen van de burger. De erkende keuringsinstellingen slagen er, binnen het huidige reglementair kader, onvoldoende in om hier een passend antwoord op te bieden.

Met het ontwerp van decreet wordt nu in het noodzakelijk kader voorzien voor een proefproject wat betreft de herkeuringen om zodoende de capaciteit te verhogen en een eerste antwoord te bieden op de problemen. Dit past ook binnen een bredere oefening waarbij getracht wordt om de keuring zelf te optimaliseren en het aantal onnodige keuringen te verminderen en vanuit het oogpunt van klantgerichtheid bepaalde herkeuringen te vereenvoudigen opdat de herstelling en de herkeuring in één beweging kan gebeuren.

6. Voor een dergelijk proefproject moeten een decreet en uitvoeringsbesluit(en) worden opgemaakt.

Met dit ontwerp van decreet wordt een rechtsgrond voorzien voor het uitvoeren van herkeuringen door erkende keurders bij erkende herstellere en de bijhorende gegevensverwerking.

Het regelt daarbij alle noodzakelijke aspecten, zowel vanuit het oogpunt van Richtlijn 2014/45, als vanuit een gelijkheidsbeginsel met de bestaande erkende instellingen.

Ook voorziet het in een delegatie aan de Vlaamse Regering om het proefproject verder vorm te geven door onder andere te bepalen welke herkeuringen gevat zijn, door erkenningsvoorwaarden en – procedures voor erkende herstellere en erkende keurders te bepalen, door verder invulling te geven aan de wijze van evaluatie, door regels te bepalen voor het toezicht en de controle, ...

7. Het huidig erkenningskader voor instellingen van technische keuring is een complex en vrij gesloten kader dat daarenboven belangrijke basisinvesteringen vereist van een kandidaat erkende instelling om te kunnen voldoen aan het erkenningskader en zodoende volledige keuringen te kunnen uitvoeren. Dit maakt dat de sector van technische keuring sedert jaren een vrij gesloten en weinig vraagvolgende sector is.

Om toch op korte termijn mee een antwoord te kunnen bieden aan de sedert enige tijd bestaande capaciteitsproblemen worden een aantal controles van technische keuring (i.c. bepaalde herkeuringen, zoals omschreven in art. 3 van het ontwerp van decreet) ook mogelijk gemaakt buiten de locaties en zonder toedoen van de erkende instellingen.

Door bepaalde herkeuringen mogelijk te maken buiten de bestaande erkende instellingen wordt immers verwacht dat er bij de erkende instellingen capaciteit vrij komt om, in een betere afstemming op de vraag, in te zetten op de resterende keuringsactiviteiten.

Voor de burger (klant) moet dit een snellere dienstverlening opleveren zowel bij de keuring (meer capaciteit, dus meer afspraakmogelijkheden en een minder lange wachtrij) als bij de herkeuring (twee diensten, namelijk herstel en herkeuring, mogelijk maken op één locatie en/of binnen één tijdsbestek).

De Vlaamse Regering zal nog nader bepalen welke herkeuringen deel uitmaken van het proefproject.

In eerste instantie gaat de voorkeur naar de herkeuringen waarvoor geen meettoestellen nodig zijn zodat de hersteller zich niet moet bekommeren om de investering, het onderhoud, de ijking en de kalibratie van dergelijke toestellen. Het gaat over onder andere over gebreken aan banden, spiegels, lichten (met uitzondering van dimlichtkoplampen, zie verder), ruiten ... Het gaat jaarlijks over ruim 600.000 afkeuren.

Daarnaast is het mogelijk dat ook herkeuringen waarvoor wel meettoestellen nodig zijn, onder het proefproject zullen vallen. Zo dient bijvoorbeeld de afstelling van de dimlichtkoplampen, met jaarlijks ruim 178.000 afkeuren, ook door herstellere te kunnen worden uitgevoerd.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Een afzonderlijke toelichting van de verschillende artikelen is niet opportuun. Hiervoor kan worden verwezen naar de artikelsgewijze bespreking in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

In dit verband wordt verwezen naar de nota waaraan de Vlaamse Regering op 14 juli 2023 haar principiële goedkeuring verleende (VR 2023 1407 DOC.1067/1TER).

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Op dit vlak zijn geen wijzigingen ten opzichte van de nota waaraan de Vlaamse Regering op 14 juli 2023 haar principiële goedkeuring verleende (VR 2023 1407 DOC.1067/1TER)..

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Op dit vlak zijn geen wijzigingen ten opzichte van de nota waaraan de Vlaamse Regering op 14 juli 2023 haar principiële goedkeuring verleende (VR 2023 1407 DOC.1067/1TER);

4. VERDER TRAJECT

Over het ontwerp van decreet zal het advies worden ingewonnen van de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellere in het kader van een proefproject en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare werken te gelasten over voornoemd ontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- het ontwerp van decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellere in het kader van een proefproject;
- de bijbehorende memorie van toelichting;
- advies MORA dd. 22 september 2022;
- advies GBA dd. 8 september 2023;
- advies VTC dd. 12 september 2023.